

Νόμος: 1818/88

Κύρωση της Σύμβασης της Βιέννης του 1985 για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος και του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος.
(ΦΕΚ 253/Α/15-11-88)

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνονται και έχουν την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος η Σύμβαση της Βιέννης του 1985 για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος και το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ του 1987 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος, τα κείμενα των οποίων σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχουν ως εξής:

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ
ΣΤΟΙΒΑΔΑΣ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ**

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αυτής της Σύμβασης, Συνειδητοποιώντας την ενδεχόμενη βλαβερή επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον από τη μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος, Ενθυμούμενα τις σχετικές διατάξεις της διακήρυξης της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Ανθρώπινο Περιβάλλον και ιδιαίτερα το άρθρο 21, που προβλέπει ότι "τα Κράτη έχουν, σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές του διεθνούς δικαίου, το πρωταρχικό δικαίωμα να εκμεταλλεύονται τα ίδια τις πλουτοπαραγωγικές πηγές τους σύμφωνα με τη δική τους περιβαλλοντική πολιτική και την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητες στα πλαίσια της δικαιοδοσίας ή ελέγχου τους δεν προξενούν βλάβη στο περιβάλλον άλλων κρατών ή περιοχών πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας".

Λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις και τις ιδιαίτερες ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, Ενθυμούμενα την εργασία και τις μελέτες που προηγήθηκαν στα πλαίσια τόσο διεθνών όσο και εθνικών οργανισμών, και ιδιαίτερα του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τη Στοιβάδα του Όζοντος, του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών, Ενθυμούμενα επίσης τα προληπτικά μέτρα για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος που έχουν ήδη ληφθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,

Έχοντας συνείδηση ότι τα μέτρα για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος από μεταβολές που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες απαιτούν διεθνή συνεργασία και δράση και θα πρέπει να βασιστούν σε σχετικά επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα,

Έχοντας επίσης συνείδηση της ανάγκης για παραπέρα έρευνα και συστηματικές παρατηρήσεις για να αναπτυχθεί περαιτέρω η επιστημονική γνώση για τη στοιβάδα του όζοντος και τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα της μεταβολής της,

Αποφασισμένα να προστατέψουν την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τις δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα των μεταβολών της στοιβάδας του όζοντος,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1
ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης:

1. "Στοιβάδα του όζοντος" νοείται η στοιβάδα ατμοσφαιρικού όζοντος πάνω από την πλανητική οριακή στοιβάδα.
2. "Δυσμενείς επιπτώσεις" νοούνται αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον ή biota περιλαμβανομένων αλλαγών στο κλίμα που έχουν σημαντικές επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στη σύνθεση, την προσαρμοστικότητα και την παραγωγικότητα των φυσικών και διαχειριζόμενων οικοσυστημάτων ή σε υλικά χρήσιμα στην ανθρωπότητα.
3. "Εναλλακτικές τεχνολογίες ή εξοπλισμοί" νοούνται τεχνολογίες ή εξοπλισμοί, η χρήση των οποίων καθιστά δυνατή τη μείωση ή την αποτελεσματική εξάλειψη των εκπομπών ουσιών που έχουν ή είναι πιθανό να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στη στοιβάδα του όζοντος.
4. "Εναλλακτικές ουσίες" νοούνται ουσίες που εξοντώνουν, εξαλείφουν ή αποτρέπουν δυσμενείς επιπτώσεις στη στοιβάδα του όζοντος.
5. "Μέρη" νοούνται τα Μέλη αυτής της Σύμβασης, εκτός αν από το κείμενο συνάγεται κάτι άλλο.
6. "Όργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης" νοείται ένας οργανισμός που αποτελείται από κυρίαρχα κράτη μιας δεδομένης περιοχής, ο οποίος έχει αρμοδιότητα σχετικά με θέματα που ρυθμίζονται με αυτήν τη Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της, και έχει εξουσιοδοτηθεί κανονικά, σύμφωνα με τις εσωτερικές του διαδικασίες, να υπογράφει, να επικυρώνει, ν' αποδέχεται, να εγκρίνει ή να προσχωρεί στα σχετικά όργανα.
7. "Πρωτόκολλα" νοούνται τα πρωτόκολλα αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Τα Μέλη θα λάβουν κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης και αυτών των εν ισχύ πρωτοκόλλων στα οποία είναι Μέλη, να προστατέψουν την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν ή είναι δυνατό να προκύψουν σαν αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων που μεταβάλλουν ή είναι πιθανό να μεταβάλλουν τη στοιβάδα του όζοντος.
2. Για το σκοπό αυτόν τα Μέλη σύμφωνα με τα μέσα που διαθέτουν και τις δυνατότητές τους:
  - α. Θα συνεργαστούν δια συστηματικής παρατήρησης, έρευνας και ανταλλαγής πληροφοριών ώστε να κατανοήσουν καλύτερα και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στη στοιβάδα του όζοντος και τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία κα, το περιβάλλον που προκαλούνται από μεταβολές της στοιβάδας του όζοντος.
  - β. Θα υιοθετήσουν κατάλληλα νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα και θα συνεργαστούν εναρμονίζοντας κατάλληλες πολιτικές για τον έλεγχο, περιορισμό, μείωση ή πρόληψη ανθρώπινων δραστηριοτήτων υπό τη δικαιοδοσία ή έλεγχό τους εάν ανακαλυφθεί ότι οι δραστηριότητες αυτές έχουν ή είναι δυνατό να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν από τη μεταβολή ή πιθανή μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος.
  - γ. Θα συνεργασθούν στη διαμόρφωση συμφωνημένων μέτρων, διαδικασιών και προτύπων για την εφαρμογή της Σύμβασης αυτής, με στόχο την υιοθέτηση πρωτοκόλλων και παραρτημάτων.
  - δ. Θα συνεργασθούν με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς για την αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης αυτής και των πρωτοκόλλων στα οποία είναι Συμβαλλόμενα Μέλη.
3. Οι διατάξεις της Σύμβασης αυτής δε θα περιορίζουν κατά κανένα τρόπο το δικαίωμα των Μερών να υιοθετήσουν, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, εσωτερικά μέτρα επιπρόσθετα σ' εκείνα που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους 1 και 2, ούτε θα περιορίσουν επιπρόσθετα εσωτερικά μέτρα που έχει ήδη λάβει κάποιο Μέρος, με την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν είναι ασυμβίβαστα με τις υποχρεώσεις τους, όπως προκύπτουν από τη Σύμβαση αυτήν.
4. Η εφαρμογή του άρθρου αυτού θα βασίζεται σε σχετικά επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα.

Άρθρο 3
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη αναλαμβάνουν, ανάλογα αν αναλάβουν πρωτοβουλία να συνεργασθούν, άμεσα ή μέσα από αρμόδια διεθνή σώματα, στη διεξαγωγή έρευνας και επιστημονικών εκτιμήσεων για:

- α. Τις φυσικές και χημικές διεργασίες, που μπορεί να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος.
- β. Την ανθρώπινη υγεία και άλλες βιολογικές επιπτώσεις που προέρχονται από οποιοσδήποτε μεταβολές της στοιβάδας του όζοντος, ιδιαίτερα αυτές που προέρχονται από μεταβολές στην υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία που έχει βιολογικές επιπτώσεις (UV-B).
- γ. Κλιματολογικές επιπτώσεις που προέρχονται από οποιαδήποτε μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος.
- δ. Επιπτώσεις που προέρχονται από οποιαδήποτε μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος και οποιαδήποτε επακόλουθη αλλαγή στην ακτινοβολία UV-B στα χρήσιμα για την ανθρωπότητα φυσικά και συνθετικά υλικά.
- ε. Ουσίες, πρακτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες που μπορεί να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος και τις συσσωρευμένες επιπτώσεις του.
- στ. Εναλλακτικές ουσίες και τεχνολογίες.
- ζ. Σχετικά κοινωνικο-οικονομικά θέματα και όπως αναφέρεται λεπτομερώς παρακάτω στα παράρτηματα I και II.

2. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να προωθήσουν ή να εκπονήσουν, ανάλογα, άμεσα ή μέσα από διεθνή αρμόδια σώματα και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη την εθνική νομοθεσία και τις συναφείς δραστηριότητες σ' εξέλιξη, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, κοινά ή συμπληρωματικά προγράμματα για συστηματική παρατήρηση της κατάστασης της στοιβάδας του όζοντος και άλλων σχετικών παραμέτρων, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα I.

3. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να συνεργασθούν, άμεσα ή μέσα από αρμόδια διεθνή σώματα, για να εξασφαλίσουν τη συλλογή, την εκτίμηση και τη διαβίβαση στοιχείων έρευνας και παρατήρησης μέσα από κατάλληλα παγκόσμια κέντρα δεδομένων με τακτικό και επίκαιρο τρόπο.

Άρθρο 4
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΙΚΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

1. Τα Μέρη θα διευκολύνουν και θα ενθαρρύνουν την ανταλλαγή επιστημονικών, τεχνικών, κοινωνικο-οικονομικών, εμπορικών και νομικών πληροφοριών, σχετικά με αυτήν τη Σύμβαση, όπως λεπτομερέστερα αναφέρεται στο Παράρτημα II. Αυτές οι πληροφορίες θα παρέχονται σε σώματα προσυμφωνημένα από τα Μέρη. Οποιοδήποτε τέτοιο σώμα που λαμβάνει πληροφορίες θεωρούμενες ως εμπιστευτικές από το Μέρος που τις παρέχει θα διαβεβαιώσει ότι αυτές οι πληροφορίες δε θα αποκαλυφθούν και θα τις συσσωματώσει για να προστατέψει τον εμπιστευτικό τους χαρακτήρα πριν διατεθούν σε όλα τα Μέρη.

2. Τα Μέρη θα συνεργασθούν σύμφωνα με τους εθνικούς τους νόμους, κανονισμούς και πρακτικές και λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, για την προώθηση, άμεσα ή μέσει από αρμόδια διεθνή σώματα, της ανάπτυξης και της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης.

Αυτή η συνεργασία θα διεξαχθεί ιδιαίτερα μέσα από:

- α) διευκόλυνση της απόκτησης εναλλακτικής τεχνολογίας από άλλα Μέρη.
- β) Διάθεση πληροφοριών πάνω σε εναλλακτικές τεχνολογίες και εξοπλισμό και προμήθεια ειδικών εγχειριδίων και οδηγιών γι' αυτά.
- γ) Την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων για έρευνα και συστηματικές παρατηρήσεις.

δ) Κατάλληλη εκπαίδευση επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού.

Άρθρο 5 ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Τα Μέρη θα διαβιβάζουν μέσω της γραμματείας στη Σύνοδο των Μερών που θεσπίζεται με το άρθρο 6 πληροφορίες για τα μέτρα που υιοθετούνται από αυτά σ' εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και των πρωτοκόλλων στα οποία είναι Μέρη κατά τον τρόπο και κατά τα χρονικά διαστήματα που θα καθορίσουν σε συσκέψεις των Μερών των σχετικών οργάνων.

Άρθρο 6 ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Δια του παρόντος θεσμοθετείται Σύνοδος των Μερών. Η πρώτη συνέλευση της Συνόδου των Μερών θα συγκληθεί από τη γραμματεία που ορίζεται σε προσωρινή βάση σύμφωνα με το άρθρο 7 το αργότερο ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος αυτής της Σύμβασης. Μετά από αυτό θα γίνονται συνεδριάσεις της Συνόδου σε τακτά χρονικά διαστήματα που θα καθορισθούν από τη Σύνοδο κατά την πρώτη συνεδρίαση της.

2. Έκτακτες συνεδριάσεις της Συνόδου των Μερών θα γίνονται σε χρόνο που θα κρίνεται αναγκαίος από τη Σύνοδο, ή μετά από γραπτή αίτηση οποιουδήποτε Μέρους, με την προϋπόθεση ότι η αίτηση υποστηρίζεται από το ένα τρίτο τουλάχιστον των Μερών μέσα σε έξι μήνες από την κοινοποίηση της αίτησης σ' αυτά από τη γραμματεία.

3. Η Σύνοδος των Μερών θα συμφωνήσει ομόφωνα και θα υιοθετήσει διαδικαστικούς κανόνες και χρηματοδοτικούς κανόνες για την ίδια και για οποιαδήποτε βοηθητικά σώματα μπορεί να ιδρύσει, καθώς και χρηματοδοτικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της γραμματείας.

4. Η Σύνοδος των Μερών θα επιβλέπει διαρκώς την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και επί πλέον:

α) Θα καθιερώσει τον τύπο και τα χρονικά διαστήματα, για να διαβιβάζονται οι πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 5 και θα μελετά αυτές τις πληροφορίες, καθώς και εκθέσεις που θα υποβληθούν από οποιοδήποτε βοηθητικό σώμα.

β) Θα αναθεωρεί τα επιστημονικά στοιχεία για τη στοιβάδα του όζοντος, την πιθανή μεταβολή της και για τις πιθανές επιπτώσεις οποιασδήποτε τέτοιας μεταβολής.

γ) Θα προωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2, την εναρμόνιση των κατάλληλων πολιτικών στρατηγικών και μέτρων, για να ελαχιστοποιηθεί η έκλυση ουσιών που προκαλούν ή είναι πιθανό να προκαλέσουν μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος και θα κάνουν συστάσεις για οποιαδήποτε άλλα μέτρα σχετικά με αυτήν τη Σύμβαση.

δ) Θα υιοθετήσει, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, προγράμματα έρευνας, συστηματικής παρατήρησης, επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και τη μεταφορά τεχνολογίας και γνώσεων.

ε) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10, τροποποιήσεις αυτής της Σύμβασης και των παραρτημάτων της.

στ) Θα μελετά τροποποιήσεις σε οποιοδήποτε πρωτόκολλο, καθώς και σε οποιαδήποτε πλέον παραρτήματά του και, αν το αποφασίσει, θα συνιστά την υιοθέτηση τους στα Μέρη του εν λόγω πρωτοκόλλου.

ζ) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 10, πρόσθετα παραρτήματα σ' αυτήν τη Σύμβαση.

η) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 8.

θ) Θα ιδρύσει τα βοηθητικά σώματα εκείνα που θα κριθούν αναγκαία για την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης.

ι) Θα αναζητά, όπου πρέπει, τις υπηρεσίες των αρμοδίων διεθνών σωμάτων και επιστημονικών επιτροπών, ιδιαίτερα του Παγκόσμιου Οργανισμού Μετεωρολογίας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής για τη Στοιβάδα του Οζοντος, στην επιστημονική έρευνα, τις συστηματικές παρατηρήσεις και άλλες δραστηριότητες σχετικές με τους στόχους αυτής της Σύμβασης, και θα κάνει χρήση, όπως απαιτείται, των πληροφοριών από αυτά τα Σώματα και τις επιτροπές.

ια) Θα μελετά και θα αναλαμβάνει οποιαδήποτε δράση που θα απαιτηθεί επί πλεον για την επίτευξη των σκοπών αυτής της Σύμβασης.

5. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες και η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας, καθώς και οποιοδήποτε Κράτος μη Μέρος αυτής της Σύμβασης, μπορούν να εκπροσωπηθούν στις συνεδριάσεις της Συνόδου των Μερών από παρατηρητές. Οποιοδήποτε σώμα ή υπηρεσία εθνικό ή διεθνές, κυβερνητικό ή μη, αρμόδιο σε τομείς σχετιζόμενους με την προστασία της Στοιβάδας του Οζοντος, που έχει ενημερώσει τη Γραμματεία για την πρόθεση του να εκπροσωπηθεί σε συνέλευση της Συνόδου των Μερών, μπορεί να γίνει αποδεκτό σαν παρατηρητής, εκτός αν τουλάχιστον το ένα τρίτο των παρόντων Μερών αντιτίθεται. Η αποδοχή και η συμμετοχή παρατηρητών θα υπόκειται στους διαδικαστικούς κανόνες που υιοθετήθηκαν από τη Σύνοδο των Μερών.

Άρθρο 7 ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

1. Οι αρμοδιότητες της γραμματείας θα είναι:

α) Να διοργανώσει και να εξυπηρετεί τις συνελεύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 6, 8, 9 και 10.

β) Να συντάσσει και να διαβιβάζει αναφορές βασισμένες σε στοιχεία που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 καθώς και σε στοιχεία που προέρχονται από συνελεύσεις βοηθητικών σωμάτων που ιδρύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6.

γ) Να ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται από οποιοδήποτε πρωτόκολλο.

δ) Να συντάσσει εκθέσεις για τις δραστηριότητές της που διεξάγονται κατ εφαρμογή των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα μ' αυτήν τη Σύμβαση και να τις παρουσιάζει στη Σύνοδο των Μερών.

ε) Να διασφαλίζει τον αναγκαίο συντονισμό με άλλα συναφή διεθνή σώματα και ιδιαίτερα να υπεισέρχεται σ' αυτές τις διοικητικές και συμβατικές ρυθμίσεις που μπορεί ν' απαιτηθούν για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της.

στ) Να διεξάγει οποιοσδήποτε άλλες αρμοδιότητες που μπορεί να της ανατίθενται από τη Σύνοδο των Μερών.

2. Οι αρμοδιότητες της γραμματείας θα διεξάγονται προσωρινά από το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών μέχρι την ολοκλήρωση της πρώτης τακτικής συνέλευσης της Συνόδου των Μερών που θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 6. Στην πρώτη τακτική συνέλευσή της η Σύνοδος των Μερών θα ορίσει τη γραμματεία ανάμεσα στους υφιστάμενους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, οι οποίοι έχουν εκδηλώσει την πρόθεσή τους να διεξάγουν τις αρμοδιότητες της γραμματείας σύμφωνα με αυτήν τη Σύμβαση.

Άρθρο 8 ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

1. Η Σύνοδος των Μερών μπορεί σε συνεδρίασή της να υιοθετήσει πρωτόκολλα σύμφωνα με το άρθρο 2.

2. Το κείμενο οποιουδήποτε προτεινόμενου πρωτοκόλλου θα κοινοποιείται στα Μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση.

Άρθρο 9

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Η ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

1. Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου. Αυτές οι τροποποιήσεις θα λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, σχετικές επιστημονικές και τεχνικές μελέτες.

2. Οι τροποποιήσεις αυτής της Σύμβασης θα υιοθετούνται σε συνεδρίαση της Συνόδου των Μερών. Τροποποιήσεις οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα υιοθετούνται σε συνεδρίαση των Μερών του εν λόγω πρωτοκόλλου. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, εκτός αν άλλως προβλέπεται σ' αυτό το πρωτόκολλο, θα κοινοποιείται στα Μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία προτείνεται για υιοθέτηση. Η γραμματεία θα κοινοποιεί επίσης προτεινόμενες τροποποιήσεις και στους εκπροσώπους των Κρατών που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή για πληροφόρηση.

3. Τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να καταλήξουν σε συμφωνία πάνω σε οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ομόφωνα. Αν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για ομοφωνία και δεν επιτευχθεί συμφωνία, η τροποποίηση θα υιοθετείται τελικά από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων και ψηφιζόντων στη συνεδρίαση Μερών και θα υποβάλλεται από το θεματοφύλακα σε όλα τα Μέρη για επικύρωση, έγκριση ή αποδοχή.

4. Η διαδικασία που αναφέρεται στη παραπάνω παράγραφο 3 θα εφαρμόζεται σε τροποποιήσεις οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, με τη διαφορά ότι μία πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφιζόντων Μερών αυτού του πρωτοκόλλου στη συνεδρίαση θα είναι αρκετή για την υιοθέτησή τους.

5. Η επικύρωση ή έγκριση ή η αποδοχή τροποποιήσεων θα γνωστοποιείται γραπτώς στο θεματοφύλακα. Τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους 3 ή 4 θα τεθούν σε ισχύ μεταξύ των Μερών που τις έχουν αποδεχθεί την ενενηκοστή ημέρα μετά την παραλαβή από το θεματοφύλακα ειδοποίησης για την επικύρωση, έγκριση, αποδοχή τους από τουλάχιστον τρία τέταρτα των Μερών αυτής της Σύμβασης ή από τουλάχιστο δύο τρίτα των Μερών του σχετικού πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται άλλως σ' αυτό το πρωτόκολλο. Μετά από αυτά οι τροποποιήσεις θα τίθενται σε ισχύ για οποιοδήποτε άλλο Μέρος την ενενηκοστή ημέρα μετά την παραλαβή από το θεματοφύλακα ειδοποίησης για την επικύρωση, έγκριση ή αποδοχή της.

6. Για τους σκοπούς αυτού του άρθρου "Μέρη παρόντα και ψηφίζοντα" νοούνται Μέρη παρόντα και ψηφίζοντα θετικά ή αρνητικά.

Άρθρο 10

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

1. Τα παραρτήματα αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα αποτελέσουν αναπόσπαστο Μέρος αυτής της Σύμβασης ή αυτού του πρωτοκόλλου, ανάλογα με την περίπτωση, και, εκτός αν ρητά προβλέπεται άλλως, αναφορά σ' αυτήν τη Σύμβαση ή τα πρωτόκολλά της αποτελεί συγχρόνως αναφορά και σε οποιαδήποτε επί πλέον παραρτήματά τους. Τα παραρτήματα αυτά θα περιορισθούν σε επιστημονικά, τεχνικά και διοικητικά θέματα.

2. Εκτός αν προβλέπεται άλλως από οποιοδήποτε πρωτόκολλο σχετικά με τα παραρτήματά του, θα εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία για την πρόταση, την υιοθέτηση και τη θέση σε ισχύ πρόσθετων παραρτημάτων αυτής της Σύμβασης ή παραρτημάτων ενός πρωτοκόλλου:

α) Παραρτήματα αυτής της Σύμβασης θα προτείνονται και θα υιοθετούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 3, ενώ παραρτήματα οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα προτείνονται και θα υιοθετούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 4.

β) Οποιοδήποτε Μέρος αδυνατεί να εγκρίνει ένα πρόσθετο παράρτημα αυτής της Σύμβασης ή ένα παράρτημα οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, στο οποίο είναι Μέρος, θα ενημερώσει γραπτώς γι' αυτό το θεματοφύλακα, μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία κοινοποίησης της υιοθέτησης από το θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας, χωρίς καθυστέρηση, θα ενημερώσει όλα τα Μέρη για οποιαδήποτε τέτοια ειδοποίηση λάβει. Ένα Μέρος μπορεί οποτεδήποτε να αλλάξει μια προηγούμενη δήλωση άρνησης με αποδοχή και αμέσως θ' αρχίσουν να ισχύουν τα παραρτήματα γι' αυτό το Μέρος.

γ) Μετά την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία της θέσης σε κυκλοφορία από το θεματοφύλακα της κοινοποίησης το παράρτημα θ' αρχίσει να ισχύει για όλα τα Μέρη αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε σχετικού πρωτοκόλλου που δεν έχουν υποβάλει ειδοποίηση σύμφωνα με τη διάταξη της παραπάνω υποπαραγράφου (β))

3. Η πρόταση, υιοθέτηση και θέση σε ισχύ τροποποιήσεων παραρτημάτων αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα υπόκειται στην ίδια διαδικασία με την πρόταση, υιοθέτηση και θέση σε ισχύ παραρτημάτων της Σύμβασης ή παραρτημάτων ενός πρωτοκόλλου. Επί πλέον τροποποιήσεις και παραρτήματα θα λάβουν δεόντως υπόψη μεταξύ άλλων σχετικές επιστημονικές και τεχνικές μελέτες.

4. Αν ένα πρόσθετο παράρτημα ή μία τροποποίηση παραρτήματος συνεπιφέρει τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, το πρόσθετο παράρτημα ή τροποποιημένο παράρτημα δε θα τεθεί σε ισχύ μέχρις οτου τεθεί σε ισχύ η τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή του πρωτοκόλλου που αφορά.

Άρθρο 11 ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ Μερών που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης, τα ενδιαφερόμενα Μέρη θ' αναζητήσουν λύση μέσω διαπραγματεύσεων.

2. Αν τα ενδιαφερόμενα Μέρη δε μπορούν να φθάσουν σε συμφωνία με διαπραγματεύσεις, τότε μπορούν ν' αναζητήσουν από κοινού τις καλές υπηρεσίες ενός τρίτου Μέρους ή να ζητήσουν τη μεσολάβησή του.

3. Όταν επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί σ' αυτήν τη Σύμβαση, ή σ' οποιονδήποτε μετέπειτα χρόνο, ένα Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μπορεί να δηλώσει γραπτώς στο θεματοφύλακα ότι η διαφορά που δεν επιλύθηκε σύμφωνα με την παράγραφο ή την παραπάνω παράγραφο 2 αποδέχεται ένα ή και τα δύο από τα ακόλουθα μέσα επίλυσης διαφορών σαν υποχρεωτικά:

α) Διαιτησία σύμφωνα με διαδικασίες που θα υιοθετηθούν από τη Σύνοδο των Μερών κατά την πρώτη τακτική συνεδρίαση της.

β) Υποβολή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο.

4. Αν τα Μέρη δεν αποδεχθούν την ίδια διαδικασία, σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 3, ή οποιαδήποτε διαδικασία, η διαφορά θα υποβληθεί σε συμβιβασμό σύμφωνα με την παρακάτω παράγραφο 5, εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουν άλλως.

5. Θα δημιουργηθεί επιτροπή συμβιβασμού μετά από αίτηση ενός από τα Μέρη της διαφοράς. Η επιτροπή θ' αποτελείται από ίσο αριθμό μελών που ορίζονται από κάθε ενδιαφερόμενο Μέρος και πρόεδρο που επιλέγεται από κοινού από τα μέλη που ορίζονται από κάθε Μέρος. Η επιτροπή θα υποβάλλει τελική και εισηγητική διαιτητική πρόταση, την οποία τα Μέρη θα μελετήσουν με καλή πίστη.

6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου θα εφαρμοσθούν σχετικά με οποιοδήποτε πρωτόκολλο, εκτός αν προβλέπεται άλλως στο σχετικό πρωτόκολλο.

Άρθρο 12 ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Αυτή η Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή από Κράτη και από οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών Υποθέσεων της Δημοκρατίας της Αυστρίας στη Βιέννη από τις 22 Μαρτίου 1985 έως τις 21 Σεπτεμβρίου 1985 και στην Εδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 22 Σεπτεμβρίου 1985 έως τις 21 Μαρτίου 1986.

Άρθρο 13 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ, ΑΠΟΔΟΧΗ Ή ΕΓΚΡΙΣΗ

1. Αυτή η Σύμβαση καί οποιοδήποτε Πρωτόκολλο θα υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από Κράτη και οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατεθούν στο θεματοφύλακα.

2. Οποιοσδήποτε οργανισμός, αναφερόμενος στην παραπάνω παράγραφο 1, που γίνεται Μέρος αυτής της Σύμβασης ή οποιοδήποτε πρωτοκόλλου, χωρίς οποιοδήποτε από τα Κράτη Μέλη του να είναι Μέρος, θα δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από τη Σύμβαση ή το πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Στην περίπτωση τέτοιων οργανισμών, των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη Μέλη είναι Μέρη στη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο, ο οργανισμός και τα Κράτη Μέλη του θα αποφασίσουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης τους σύμφωνα με τη Σύμβαση ή το Πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο οργανισμός και τα Κράτη Μέλη δε θα μπορούν να εξασκούν δικαιώματα σύμφωνα με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο κατά συντρέχοντα τρόπο.

3. Στα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισής τους, οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 θα δηλώνουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με τα θέματα που ρυθμίζονται με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο. Αυτοί οι οργανισμοί θα ενημερώνουν επίσης το θεματοφύλακα για οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των ορίων της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 14 ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ

1. Αυτή η Σύμβαση και οποιαδήποτε πρωτόκολλα θα είναι ανοικτά για προσχώρηση κρατών και οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης από την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο κλείνει για υπογραφή. Τα όργανα προσχώρησης θα κατατίθενται στο θεματοφύλακα.

2. Στα όργανα προσχώρησής τους οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 θα δηλώσουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με τα θέματα που ρυθμίζονται με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο. Αυτοί οι οργανισμοί θα ενημερώσουν επίσης το θεματοφύλακα για οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των ορίων της αρμοδιότητάς τους.

3. Οι διατάξεις του Άρθρου 13, παραγ. 2, θα ισχύουν για οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που προσχωρούν σ' αυτήν τη Σύμβαση ή οποιοδήποτε πρωτόκολλο.

Άρθρο 15
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1. Κάθε Μέρος αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα έχει μια ψήφο.
2. Οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης σε θέματα μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους θα εξασκήσουν το δικαίωμά τους για ψήφο με αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι Μέρη της Σύμβασης ή του σχετικού πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παραπάνω παράγραφο 1.
Οι οργανισμοί αυτοί δε θα ασκήσουν το δικαίωμά τους για ψήφους αν τα κράτη μέλη τους ασκήσουν το δικό τους, και αντίστροφα.

Άρθρο 16
ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ

1. Ένα Κράτος ή ένας οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δε μπορεί να γίνει μέρος σ' ένα πρωτόκολλο, εκτός αν είναι ή αν γίνει ταυτόχρονα Μέρος της Σύμβασης.
2. Οι αποφάσεις που αφορούν οποιοδήποτε πρωτόκολλο θα ληφθούν μόνο από τα Μέρη του σχετικού πρωτοκόλλου.

Άρθρο 17
ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ

1. Αυτή η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εικοστού οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.
2. Οποιοδήποτε πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του ενδεκάτου οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης του πρωτοκόλλου αυτού ή προσχώρησης σ' αυτό, εκτός αν άλλως ορίζεται στο πρωτόκολλο αυτό.
3. Για κάθε Μέρος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει αυτή τη Σύμβαση ή προσχωρεί σ' αυτήν μετά την κατάθεση του εικοστού οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από αυτό το Μέρος του οργάνου του επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.
4. Οποιοδήποτε πρωτόκολλο, εκτός αν άλλως ορίζεται σ' αυτό, θα τεθεί σε ισχύ για το Μέρος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει αυτό το πρωτόκολλο ή προσχωρεί σ' αυτό μετά τη θέση του σε ισχύ σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 2, την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία αυτό το μέρος καταθέσει το οργάνο του επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης ή την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η Σύμβαση για το Μέρος αυτό, οποιαδήποτε είναι μεταγενέστερη.
5. Για τους σκοπούς των παραπάνω παραγράφων 1 και 2 οποιοδήποτε όργανο κατατίθεται από οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δε θα υπολογίζεται σαν πρόσθετο σ' αυτά που κατατίθενται από Κράτη Μέλη αυτού του οργανισμού.

Άρθρο 18
ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Δεν μπορούν να διατυπωθούν επιφυλάξεις σ' αυτήν τη Σύμβαση.

Άρθρο 19
ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ

1. Οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ετέθη σε ισχύ αυτή η Σύμβαση για ένα Μέρος, το Μέρος αυτό μπορεί να αποχωρήσει από τη Σύμβαση με την επίδοση γραπτής ανακοίνωσης στο θεματοφύλακα.
2. Εκτός αν προβλέπεται άλλως σε οποιοδήποτε πρωτόκολλο, οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών από την ημερομηνία, κατά την οποία έχει τεθεί σε ισχύ

αυτό το πρωτόκολλο για ένα Μέρος, το Μέρος αυτό μπορεί να αποχωρήσει από το πρωτόκολλο με την επίδοση γραπτής ειδοποίησης στο θεματοφύλακα.

3. Η οποιαδήποτε αποχώρηση θα ισχύσει μετά την παρέλευση ενός ετους μετά την ημερομηνία λήξης της από το θεματοφύλακα, ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που θα καθορίζεται στην ανακοίνωση της αποχώρησης.

4. Οποιοδήποτε Μέρος αποχωρήσει από αυτήν τη Σύμβαση θα θεωρείται ότι έχει επίσης αποχωρήσει από οποιοδήποτε πρωτόκολλο, στο οποίο είναι Μέρος.

Άρθρο 20 ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα αναλάβει τις αρμοδιότητες του θεματοφύλακα αυτής της Σύμβασης και οποιωνδήποτε πρωτοκόλλων.

2. Ο θεματοφύλακας θα ενημερώνει τα Μέρη ιδιαίτερα για:

α) Την υπογραφή αυτής της Σύμβασης και οποιουδήποτε πρωτοκόλλου και την κατάθεση οργάνων επικύρωσης αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14.

β) Την ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση και οποιιοδήποτε πρωτόκολλο σύμφωνα με το άρθρο 17.

γ) Ανακοινώσεις αποχώρησης που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 19.

δ) Τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν όσον αφορά τη Σύμβαση ή οποιοδήποτε πρωτόκολλο, την αποδοχή τους από τα Μέρη και την ημερομηνία θέσεώς τους σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 9.

ε) Όλες τις κοινοποιήσεις που σχετίζονται με την υιοθέτηση και έγκριση παραρτημάτων και με την τροποποίηση παραρτημάτων σύμφωνα με το άρθρο 10.

στ) Ανακοινώσεις από οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης για την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν τη Σύμβαση και οποιοδήποτε πρωτόκολλα και οποιωνδήποτε τροποποιήσεών τους.

ζ) Δηλώσεις που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παραγ. 3.

Άρθρο 21 ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Το πρωτότυπο αυτής της Σύμβασης, της οποίας τα αραβικό, κινεζικό, αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό και ισπανικό κείμενα είναι εξ ίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτούμενοι για το σκοπό αυτόν, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Εγένετο στη Βιέννη την 22α Μαρτίου 1985

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη αυτής της Σύμβασης αναγνωρίζουν ότι τα κυριότερα επιστημονικά θέματα είναι:

α) Μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος που θα μπορούσε να καταλήξει σε αλλαγή της ποσότητας ηλιακής υπεριώδους ακτινοβολίας με βιολογικές επιπτώσεις (UV-B) που φθάνει στην επιφάνεια της Γης και οι πιθανές συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία, στους οργανισμούς, τα οικοσυστήματα και τα χρήσιμα στην ανθρωπότητα υλικά.

β) Μεταβολή της κάθετης κατανομής του όζοντος, που θα μπορούσε ν' αλλάξει τη θερμοκρασιακή δομή της ατμόσφαιρας και οι πιθανές συνέπειες για τον καιρό και το κλίμα.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 3, θα συνεργασθούν στη διεξαγωγή έρευνας και συστηματικών παρατηρήσεων και στη διατύπωση συστάσεων για μελλοντική έρευνα και παρατήρηση σε τομείς όπως:

α) Έρευνα στη φυσική και χημεία της ατμόσφαιρας:

I) Πλήρη θεωρητικά μοντέλα. Παραπέρα ανάπτυξη μοντέλων που εξετάζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των διεργασιών ακτινοβολίας, δυναμικών και χημικών, μελέτες των ταυτόχρονων επιδράσεων των διαφόρων ανθρωπογενών και φυσικών ειδών στο όζον της ατμόσφαιρας. Ερμηνεία των στοιχείων μετρήσεων δορυφορικών και μη εκτίμηση των τάσεων των ατμοσφαιρικών και γεωφυσικών παραμέτρων και την ανάπτυξη μεθόδων για την απόδοση αλλαγών αυτών των παραμέτρων σε συγκεκριμένα αίτια.

II) Εργαστηριακές μελέτες: συντελεστών ταχυτήτων αντιδράσεων διατομών απορρόφησης και μηχανισμοί τροποσφαιρικών και στρατοσφαιρικών χημικών και φωτοχημικών διεργασιών φασματοσκοπικών στοιχείων για την υποστήριξη μετρήσεων πεδίου σε όλες τις σχετικές φασματικές περιοχές.

III) Μετρήσεις πεδίου: η συγκέντρωση και ροή των κυρίως πρωτογενών αερίων τόσο φυσικής όσο και ανθρωπογενούς προέλευσης, μελέτες δυναμικής της ατμόσφαιρας, ταυτόχρονες μετρήσεις φωτοχημικά σχετιζόμενων παραγόντων με την οριακή πλανητική στοιβάδα με τη χρήση επιτόπιων οργάνων και οργάνων τηλεπισκόπησης, σύγκριση διαφόρων αισθητήρων μεταξύ τους, περιλαμβανομένων συντονισμένων συσχετισμένων μετρήσεων για χρήση βορυφορικών επιστημονικών οργάνων, τρισδιάστατα πεδία των κυριότερων ατμοσφαιρικών ιχνοσυστατικών, ροές ηλιακού φάσματος και μετεωρολογικές παράμετροι.

IV) Ανάπτυξη οργάνων, περιλαμβανομένων δορυφορικών και μη δορυφορικών αισθητήρων για ατμοσφαιρικά ιχνοσυστατικά ροής ηλιακής ακτινοβολίας και μετεωρολογικές παραμέτρους.

β) Έρευνα για τις επιπτώσεις στην υγεία, τις βιολογικές επιπτώσεις και τις φωτοδιασπαστικές επιπτώσεις.

I) Η σχέση ανάμεσα στην ανθρώπινη έκθεση σε ορατή και υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία α) η ανάπτυξη καρκίνου του δέρματος τύπου μελανώματος και β) οι επιπτώσεις στο ανοσοποιητικό σύστημα.

II) Επιπτώσεις ακτινοβολίας UV-B, περιλαμβανομένης της εξάρτησής της από το μήκος κύματος (α) στις αγροτικές εσοδείες, στα δάση και άλλα χερσαία οικοσυστήματα και (β) στον θαλάσσιο τροφικό ιστό και τα αλιεύματα, καθώς και πιθανή παρεμπόδιση παραγωγής οξυγόνου από το θαλάσσιο φυτοπλαγκτόν.

III) Οι μηχανισμοί με τους οποίους η ακτινοβολία UV-B επιδρά σε βιολογικά υλικά, είδη και οικοσυστήματα, περιλαμβανομένης της σχέσης μεταξύ δόσης, ρυθμού δόσης και ανταπόκρισης, φωτοεπιδιόρθωση, προσαρμογή και προστασία.

IV) Μελέτες φασμάτων βιολογικής επίδρασης και η φασματική ανταπόκριση με τη χρήση πολυχρωματικής ακτινοβολίας, ούτως ώστε να περιληφθούν πιθανές αλληλεπιδράσεις των διαφόρων περιοχών μήκους κύματος.

V) Η επίδραση της ακτινοβολίας UV-B πάνω: στις ευαισθησίες και δραστηριότητες βιολογικών ειδών σημαντικών για τη ΒΙΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ισορροπία σε πρωταρχικές διεργασίες όπως η φωτοσύνθεση και η βιοσύνθεση.

VI) Η επίδραση της ακτινοβολίας UV-B στη φωτοδιάσπαση ρυπαντών, γεωργικών χημικών ουσιών και άλλων υλικών.

γ) Έρευνα για τις επιπτώσεις στο κλίμα.

I) Μελέτες θεωρητικές και παρατηρήσεων των επιδράσεων ακτινοβολίας του όζοντος και άλλων ιχνο-ειδών και οι επιπτώσεις σε κλιματολογικές παραμέτρους, όπως θερμοκρασίες επιφανείας εδάφους και ωκεανού, πρότυπα μετεωρολογικών κατακρημνίσεων, η ανταλλαγή μεταξύ της τροποσφαίρας και της στρατοσφαίρας.

II) Η διερεύνηση των συνεπειών αυτών των κλιματολογικών επιπτώσεων σε διάφορες πλευρές της ανθρώπινης δραστηριότητας.

δ) Συστηματικές παρατηρήσεις για:

I) Την κατάσταση της στοιβάδας του όζοντος (δηλαδή τη μεταβλητότητα, σε χώρο και χρόνο, του συνολικού περιεχομένου της στήλης και της κάθετης κατανομής) με τη δημιουργία του Παγκόσμιου Συστήματος Παρατήρησης του Οζοντος, βασισμένου στην ολοκληρωμένη χρήση δορυφόρων και επίγειων συστημάτων πλήρως λειτουργούντων.

II) Τις τροποσφαιρικές και στρατοσφαιρικές συγκεντρώσεις πρωτογενών αερίων για τις ομάδες HO_x , NO_x , ClO_x και άνθρακα.

III) Τη θερμοκρασία από το έδαφος μέχρι τη μεσόσφαιρα, με τη χρησιμοποίηση τόσο επίγειων, όσο και δορυφορικών συστημάτων.

IV) Αναλυμένη σε μήκος κύματος ηλιακή ροή που φθάνει στην ατμόσφαιρα της Γης και θερμική ακτινοβολία που εξέρχεται από την ατμόσφαιρα, με τη χρήση δορυφορικών συστημάτων.

IV) Αναλυμένη σε μήκος κύματος ηλιακή ροή που φθάνει στην ατμόσφαιρα της Γης και θερμική ακτινοβολία που εξέρχεται από την ατμόσφαιρα, με τη χρήση δορυφορικών μετρήσεων.

V) Αναλυμένη σε μήκος κύματος ηλιακή ροή που φθάνει στην επιφάνεια της Γης στην υπεριώδη φασματική περιοχή που έχει βιολογικές επιπτώσεις (UV-B).

VI) ιδιότητες σωματιδιακής φύσης συστατικών (aerosols) και κατανομή από το έδαφος έως τη μεσόσφαιρα με τη χρησιμοποίηση επίγειων, εναέριων και δορυφορικών συστημάτων.

VII) Σημαντικές κλιματολογικά μεταβλητές με την τήρηση προγραμμάτων επιφανειακών μετεωρολογικών μετρήσεων υψηλής ποιότητας.

VIII) Ιχνο-είδη, θερμοκρασίες, ηλιακές ροές και σωματιδιακής φύσεως συστατικά (aerosols), με τη χρησιμοποίηση βελτιωμένων μεθόδων για την ανάλυση συνολικών στοιχείων.

3. Τα Μέρη της Σύμβασης θα συνεργασθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, στην προώθηση της κατάλληλης επιστημονικής και τεχνικής εκπαίδευσης που είναι απαραίτητη για να συμμετάσχουν στην έρευνα και τις συστηματικές παρατηρήσεις που περιγράφονται σύντομα σ' αυτό το Παράρτημα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διαβαθμονόμηση των οργάνων παρατήρησης και των μεθόδων με σκοπό να παράγονται συγκρίσιμες ή τυποποιημένες ομάδες επιστημονικών στοιχείων.

4. Οι ακόλουθες χημικές ουσίες, φυσικής και ανθρωπογενούς προέλευσης, που δεν αναφέρονται κατά σειρά προτεραιότητας, θεωρείται ότι έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλουν τη φυσική και χημική σύσταση της στοιβάδας του όζοντος.

A) Ουσίες άνθρακα

I) Μονοξείδιο του άνθρακος (CO)

Το μονοξείδιο του άνθρακος έχει σημαντικές φυσικές ή ανθρωπογενείς πηγές και θεωρείται ότι παίζει σημαντικό άμεσο ρόλο στην τροποσφαιρική φωτοχημεία και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

II) Διοξείδιο του άνθρακα (CO_2)

Το διοξείδιο του άνθρακα έχει σημαντικές φυσικές και ανθρωπογενείς πηγές και επενεργεί πάνω στο στρατοσφαιρικό όζον επηρεάζοντας τη θερμική δομή της ατμόσφαιρας.

III) Μεθάνιο (CH_4)

Το μεθάνιο έχει τόσο φυσικές, όσο και ανθρωπογενείς πηγές και επιδρά τόσο πάνω στο τροποσφαιρικό όσο και πάνω στο στρατοσφαιρικό όζον.

IV) Μη μεθανιούχα είδη υδρογονανθράκων.

Τα μη μεθανιούχα είδη υδρογονανθράκων, που αποτελούνται από μεγάλο αριθμό χημικών ουσιών, έχουν τόσο φυσικές όσο και ανθρωπογενείς πηγές, και παίζουν άμεσο ρόλο στην τροποσφαιρική φωτοχημεία και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

B) Ουσίες αζώτου

I) Υποξείδιο του αζώτου (N_2O)

Οι κύριες πηγές του N_2O είναι φυσικές, αλλά και η ανθρωπογενής συμβολή αυξάνεται σημαντικά. Το υποξείδιο του αζώτου είναι η κύρια πηγή του στρατοσφαιρικού NO_x , που παίζει ζωτικό ρόλο στον έλεγχο της αναλογίας του στρατοσφαιρικού όζοντος.

II) Οξειδία του αζώτου (NO_x)

Οι επίγειες πηγές του NO_x παίζουν άμεσο ρόλο στις τροποσφαιρικές φωτοχημικές διεργασίες και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία, ενώ εισαγωγή NO_2 κοντά στην τροπόπαυση μπορεί να οδηγήσει άμεσα προς αλλαγή στο ανώτερο τροποσφαιρικό και στρατοσφαιρικό στρώμα όζοντος.

γ) Ουσίες χλωρίου

I) Πλήρως αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CCl_4 , CFCl_3 (CFC-11) CF_2Cl_2 (CFC-12), $\text{C}_2\text{F}_3\text{Cl}_3$ (CFC-113), $\text{C}_2\text{F}_4\text{Cl}_2$ (CFC-114).

Τα πλήρως αλογονωμένα αλκάνια είναι ανθρωπογενή και ενεργούν σαν πηγή του ClO_x , που παίζει ζωτικό ρόλο στη φωτοχημεία του όζοντος, ιδιαίτερα στην περιοχή υψόμετρου μέχρι 30-50 χλμ.

II) Μερικώς αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CH_3Cl , CHF_2Cl (CFC-22), CH_3CCl_3 , CHFCl_2 (CFC-21).

Οι πηγές του CH_2Cl είναι φυσικές, ενώ τα άλλα μερικώς αλογονωμένα αλκάνια που αναφέρονται παραπάνω είναι ανθρωπογενή στην προέλευση. Αυτά τα αέρια ενεργούν επίσης σαν πηγή στρατοσφαιρικού ClO_x .

δ) Ουσίες βρωμίου

Πλήρως αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CF_3Br .

Αυτά τα αέρια είναι ανθρωπογενή και ενεργούν σαν πηγή BrO_x , που συμπεριφέρονται κατά τρόπο όμοιο με το ClO_x .

ε) Ουσίες υδρογόνου (H_2)

I) Υδρογόνο (H_2)

Το υδρογόνο, η πηγή του οποίου είναι φυσική και ανθρωπογενής, παίζει ασήμαντο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

II) Ύδωρ (H_2O)

Το ύδωρ, του οποίου η πηγή είναι φυσική, παίζει ζωτικό ρόλο τόσο στην τροποσφαιρική όσο και στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία. Τοπικές πηγές υδρατμών στη στρατόσφαιρα περιλαμβάνουν την οξειδωση του μεθανίου και, σε μικρότερη έκταση, υδρογόνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Τα μέρη αυτής της Σύμβασης αναγνωρίζουν ότι η συλλογή και η συμμετοχή στην πληροφόρηση είναι ένα σημαντικό μέσο για θέση σε εφαρμογή των στόχων αυτής της Σύμβασης και για διασφάλιση ότι οποιεσδήποτε ενέργειες και αν αναληφθούν θα είναι κατάλληλες και δίκαιες. Επομένως, τα Μέρη θα ανταλλάσσουν επιστημονικές, τεχνικές, κοινωνικο-οικονομικές, επιχειρηματικές, εμπορικές και νομικές πληροφορίες.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης, αποφασίζοντας ποιες πληροφορίες πρέπει να συλλέγονται και ν' ανταλλάσσονται, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη χρησιμότητα των πληροφοριών και το κόστος απόκτησής τους. Τα Μέρη επί πλέον αναγνωρίζουν ότι η συνεργασία στα πλαίσια αυτού του Παραρτήματος θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τους εθνικούς νόμους, κανονισμούς και πρακτικές, όσον αφορά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά μυστικά και προστασία εμπιστευτικών και αποκλειστικών πληροφοριών.

3. Επιστημονικές πληροφορίες.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Σχεδιαζόμενη και εν εξελίξει έρευνα, τόσο κρατική όσο και ιδιωτική, για να διευκολύνεται ο συντονισμός των ερευνητικών προγραμμάτων έτσι ώστε να γίνει το δυνατό αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων εθνικών και διεθνών πόρων.

β) Τα στοιχεία εκπομπών που χρειάζονται για έρευνα.

γ) Επιστημονικά αποτελέσματα δημοσιευμένα σε έγκυρα έντυπα για την κατανόηση της φυσικής και της χημικής σύστασης της ατμόσφαιράς της Γης και της επιδεκτικότητάς της σε αλλαγή ιδιαίτερα για την κατάσταση της στοιβάδας του όζοντος και τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον και το κλίμα, οι οποίες θα προκύψουν από αλλαγές σε όλες τις χρονικές κλίμακες είτε στο συνολικό περιεχόμενο στήλης είτε στην κάθετη κατανομή του όζοντος.

δ) Την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τις συστάσεις για μελλοντική έρευνα.

4. Τεχνικές πληροφορίες

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) τη διαθεσιμότητα και το κόστος χημικών υποκατάστατων και εναλλακτικών τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών ουσιών που επηρεάζουν το όζον και σχετική σχεδιαζόμενη και εν εξελίξει έρευνα.

β) Τους περιορισμούς και οποιουσδήποτε κινδύνους που εμπλέκονται στη χρήση χημικών ή άλλων υποκατάστατων και εναλλακτικών τεχνολογιών.

5. Κοινωνικο-οικονομικές και εμπορικές πληροφορίες για τις ουσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Παραγωγή και δυναμικότητα παραγωγής.

β) Χρήση και τύπους χρήσης.

γ) εισαγωγές / εξαγωγές.

δ) Το κόστος, τους κινδύνους και τα πλεονεκτήματα ανθρώπινων δραστηριοτήτων που μπορεί έμμεσα να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος και των επιπτώσεων των ρυθμιστικών ενεργειών αναλαμβάνονται ή μελετούνται για τον έλεγχο αυτών των δραστηριοτήτων.

6. Νομικές πληροφορίες.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Εθνικούς νόμους, διοικητικά μέτρα και νομική έρευνα σχετική με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

β) διεθνείς συμφωνίες, περιλαμβανομένων διμερών συμφωνιών, σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

γ) Μέθοδοι και όροι έκδοσης αδειών και διαθεσιμότητας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΗ ΣΤΟΙΒΑΔΑ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου,

Συμμετέχοντα στη Συνθήκη της Βιέννης για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη αυτή να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις επιβλαβείς συνέπειες που έχουν ή είναι πιθανόν να έχουν ανθρώπινες ενέργειες οι οποίες επηρεάζουν ή πιθανόν να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος,

Αναγνωρίζοντας ότι οι παγκόσμιες εκπομπές ορισμένων ουσιών μπορεί να μειώσουν σημαντικά ή να επηρεάσουν με άλλο τρόπο τη στοιβάδα του όζοντος, ούτως ώστε να προκύψουν πιθανώς επιβλαβείς συνέπειες για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,

Έχοντας επίγνωση των ενδεχόμενων κλιματολογικών μεταβολών που θα επιφέρουν οι εκπομπές αυτών των ουσιών,

Πιστεύοντας ότι τα μέτρα που θα ληφθούν για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος από την καταστροφή θα πρέπει να βασίζονται σε σχετικά επιστημονικά στοιχεία, αφού ληφθούν υπόψη οι τεχνικοί και οικονομικοί παράγοντες,

Αποφασισμένα να προστατεύσουν τη στοιβάδα του όζοντος, λαμβάνοντας προληπτικά μέτρα για να ελέγξουν δίκαια όλες τις παγκόσμιες εκπομπές στοιχείων που την καταστρέφουν, με απώτερο στόχο την εξάλειψή τους με βάση τις εξελίξεις της επιστήμης, λαμβάνοντας υπόψη τους τεχνικούς και οικονομικούς παράγοντες,

Αναγνωρίζοντας ότι απαιτείται ειδική πρόβλεψη για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών σε τέτοιες ουσίες,

Επισημαίνοντας ότι έχουν ήδη ληφθεί προληπτικά μέτρα για τον έλεγχο των εκπομπών ορισμένων χλωροφθορανθράκων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο,

Εκτιμώντας τη σημασία που έχει η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στην έρευνα και ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας όσον αφορά τον έλεγχο και της μείωση των

εκπομπών ουσιών που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος, έχοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, συμφώνησαν τα εξής :

Άρθρο 1 Ορισμός

Στα πλαίσια του παρόντος Πρωτοκόλλου:

1. Σαν "Συνθήκη" νοείται η Συνθήκη της Βιέννης για την Προστασία της στοιβάδας του όζοντος που εγκρίθηκε στις 22 Μαρτίου 1985.
2. Σαν "Μέρη" νοούνται τα Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, εκτός αν στο κείμενο ορίζεται διαφορετικά.
- 3 Σαν "Γραμματεία" νοείται η γραμματεία της Συνθήκης.
4. Σαν "Ελεγχόμενες ουσίες" νοούνται οι ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Α του παρόντος Πρωτοκόλλου, είτε αυτούσιες είτε σε μείγμα. Εξαιρούνται, εντούτοις, οι ουσίες ή τα μείγματα που περιέχονται σε βιομηχανικά προϊόντα, εκτός των δοχείων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ή αποθήκευση των εν λόγω ουσιών.
5. Σαν "παραγωγή" νοείται η ποσότητα των παραγόμενων ελεγχόμενων ουσιών πλην της ποσότητας που καταστρέφεται με τις τεχνικές μεθόδους που θα εγκρίνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη.
6. Σαν "Κατανάλωση" νοείται το σύνολο της παραγωγής συν τις εισαγωγές μείον τις εξαγωγές των ελεγχόμενων ουσιών.
7. Σαν "Υπολογιζόμενα επίπεδα" παραγωγής, εισαγωγών, εξαγωγών και κατανάλωσης νοούνται τα επίπεδα που καθορίζονται βάσει του άρθρου 3.
8. Σαν "Εξορθολογισμός της βιομηχανικής παραγωγής" νοείται η μεταβίβαση όλου ή μέρους του υπολογιζόμενου όγκου παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών, με σκοπό την επίτευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας ή την κάλυψη των αναμενόμενων ανεπαρκειών στην προσφορά που θα προκύψουν από το κλείσιμο εργοστασίων.

Άρθρο 2 Μέτρα Ελέγχου

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για το διάστημα των δώδεκα μηνών από την πρώτη μέρα του έβδομου μήνα που έπεται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου και εφεξής για κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες της Ομάδας I του παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης του 1986.

Κατά το τέλος της εν λόγω περιόδου, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά, ώστε το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής ουσιών να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, εκτός αν αυτό το επίπεδο δεν έχει αυξηθεί πάνω από δέκα τοις εκατό σε σχέση με το επίπεδο του 1986. Η αύξηση αυτή επιτρέπεται μόνο για την ικανοποίηση των βασικών εγχώριων αναγκών των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για τον εξορθολογισμό της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για το διάστημα των δώδεκα μηνών, από την πρώτη μέρα του τριακοστού έβδομου μήνα που έπεται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και εφεξής για κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα II του Παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης του 1986. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά ώστε το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής ελεγχόμενων ουσιών να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, εκτός αν αυτό το επίπεδο δεν έχει αυξηθεί πάνω από δέκα τοις εκατό, σε σχέση με το επίπεδο του 1986. Τέτοιου είδους αύξηση επιτρέπεται, μόνο για την ικανοποίηση των βασικών εγχώριων αναγκών των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το

άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για τον εξορθολογισμό της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών. Ο μηχανισμός, σύμφωνα με τον οποίο θα εφαρμοστούν τα παρόντα μέτρα, αποφασίζεται κατά την πρώτη σύσκεψη των Συμβαλλομένων μερών, η οποία θα συγκληθεί μετά τον πρώτο επιστημονικό απολογισμό.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για την περίοδο από 1^{ης} Ιουλίου 1993 ως 30ής Ιουνίου 1994 και εφεξής κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα I του παραρτήματος Α, να μην υπερβαίνει ετησίως το ογδόντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης του 1986.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις εν λόγω ουσίες μεριμνά, ώστε για τις εν λόγω περιόδους το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής των ελεγχόμενων ουσιών δεν υπερβαίνει ετησίως το ογδόντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986. Εν τούτοις, το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής επιτρέπεται να αυξηθεί και πάνω από το όριο αυτό μέχρι δέκα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986, προκειμένου να καλυφθούν βασικές εγχώριες ανάγκες των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για την περίοδο από 1^{ης} Ιουλίου 1998 ως 30ής Ιουνίου 1999 και κάθε δώδεκα μήνες εφεξής το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα I του Παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει ετησίως το πενήντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης του 1986. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά, ώστε για τις εν λόγω περιόδους το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής των ελεγχόμενων ουσιών να μην υπερβαίνει ετησίως το πενήντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986.

Εντούτοις, το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής επιτρέπεται να υπερβεί το όριο αυτό κατά δεκαπέντε τοις εκατό σε σχέση με το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, προκειμένου να καλυφθούν βασικές εσωτερικές ανάγκες των Συμβαλλομένων Μερών που σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών. Αυτή η παράγραφος εφαρμόζεται εφ' όσον τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν αποφασίσουν διαφορετικά με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζόντων, που αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα τουλάχιστον του ολικού υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης των ελεγχόμενων ουσιών των Συμβαλλομένων Μερών.

Η απόφαση αυτή θα ληφθεί με βάση τις εκτιμήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6.

5. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, του οποίου το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής κατά το 1986 για τις ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα I του Παραρτήματος Α ήταν χαμηλότερο από εικοσιπέντε χιλιάδες τόνους, επιτρέπεται για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής να μεταφέρει ή να δεχτεί από κάθε άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος ένα ποσοστό παραγωγής, το οποίο υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 3 και 4, υπό την προϋπόθεση ότι τα τελικά συνυπολογιζόμενα επίπεδα παραγωγής των ενδιαφερόμενων Μερών δεν υπερβαίνουν τα όρια παραγωγής που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Κάθε τέτοια μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας θα γνωστοποιείται στη γραμματεία, το αργότερο κατά το χρόνο της μεταφοράς.

6. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, στο οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και το οποίο υπό κατασκευή ή υπό ανάθεση έχει εγκαταστάσεις για την παραγωγή ελεγχόμενων ουσιών πριν τις 16 Σεπτεμβρίου 1987, και εφ' όσον έχει προβλεφθεί σχετικά στην εθνική νομοθεσία πριν την 1η Ιανουαρίου 1987, μπορεί να προσθέσει την παραγωγή που προέκυψε από αυτές τις εγκαταστάσεις στο σύνολο της παραγωγής ελεγχόμενων ουσιών για το 1986, ώστε να καθοριστεί το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι εγκαταστάσεις θα έχουν ολοκληρωθεί ως τις 31 Δεκεμβρίου 1990

και ότι μία τέτοια παραγωγή δεν αυξάνει το ετήσιο υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες του Συμβαλλομένου Μέρους πάνω από 0,5 χιλιόγραμμα κατά κεφαλή.

7. Κάθε μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παράγραφο 5 ή κάθε προσθήκη στην παραγωγή, σύμφωνα με την παράγραφο 6, θα γνωστοποιείται στη γραμματεία, το αργότερο κατά το χρόνο της μεταφοράς ή της προσθήκης.

8.α) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι μέλη κάποιου οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 (6) της Συνθήκης δύνανται να συμφωνήσουν ότι θα εκπληρώνουν από κοινού τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την κατανάλωση σύμφωνα με το παρόν άρθρο, υπό την προϋπόθεση ότι το τελικό συνυπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης δεν υπερβαίνει τα επίπεδα που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

β) Τα Μέρη που συμμετέχουν σε κάθε τέτοια συμφωνία ενημερώνουν τη γραμματεία για τους όρους της συμφωνίας πριν την ημερομηνία μείωσης της κατανάλωσης, την οποία αφορά η συμφωνία.

γ) Κάθε τέτοια συμφωνία ισχύει, μόνο αν όλα τα κράτη μέλη του οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και ο ενδιαφερόμενος οργανισμός είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του πρωτοκόλλου και έχουν ενημερώσει τη γραμματεία για τον τρόπο που σκοπεύουν να την εφαρμόσουν.

9.α) Βάσει των εκτιμήσεων που γίνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αποφασίσουν:

1) αν θα πρέπει να γίνουν προσαρμογές των παραγόντων καταστροφής του όζοντος που ορίζονται στο παράρτημα Α και, αν ναι, ποιες θα είναι αυτές οι προσαρμογές, και

2) αν θα πρέπει να προβούν σε περαιτέρω προσαρμογές και μειώσεις παραγωγής ή κατανάλωσης ελεγχόμενων ουσιών από τα επίπεδα του 1986 και, αν ναι, ποιο θα είναι το πεδίο, το ποσό και ο χρόνος της κάθε προσαρμογής και μείωσης.

β) Προτάσεις για τέτοιου είδους προσαρμογές γνωστοποιούνται στα Συμβαλλόμενα μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξη μήνες πριν τη συνεδρίαση των Μερών στην οποία και θα προταθούν για έγκριση.

γ) Για την λήψη αυτών των αποφάσεων, τα Συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια, ώστε να επέλθει συμφωνία με συναίνεση. Αν όλες οι προσπάθειες για συναίνεση αποβούν άκαρπες και δεν επέλθει συμφωνία, οι αποφάσεις θα λαμβάνονται, σαν τελευταία λύση, με πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφών των παρόντων και ψηφιζόντων Μερών, που αντιπροσωπεύουν το πενήντα τοις εκατό τουλάχιστον της συνολικής κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες των Συμβαλλομένων Μερών.

δ) Οι αποφάσεις, οι οποίες είναι δεσμευτικές για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τους γνωστοποιούνται αμέσως από το θεματοφύλακα. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, οι αποφάσεις θα τεθούν σε ισχύ μετά την πάροδο έξη μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ανακοίνωσης από το θεματοφύλακα.

10. α) Βάσει των εκτιμήσεων που γίνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου και κατά τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 9 της Συνθήκης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αποφασίσουν:

1) αν κάποιες ουσίες και ποιες θα πρέπει να προστεθούν ή να αφαιρεθούν από κάποιο παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου, και

2) ποιες θα είναι ο μηχανισμός, ποιο το πεδίο και ποια η χρονική ρύθμιση που θα πρέπει να ισχύει γι' αυτές τις ουσίες.

β) Κάθε τέτοια απόφαση ισχύει μόνο αν γίνει δεκτή με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφιζόντων Συμβαλλομένων Μερών.

11. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να λάβουν αυστηρότερα μέτρα από αυτά που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για την εφαρμογή των άρθρων 2 και 5, τα Συμβαλλόμενα Μέρη προσδιορίζουν, για κάθε ομάδα ουσιών που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Α, τα υπολογιζόμενα επίπεδά τους :

α) της παραγωγής:

1. πολλαπλασιάζοντας την ετήσια παραγωγή τους κάθε ελεγχόμενης ουσίας με τον παράγοντα καταστροφής του όζοντος, όπως καθορίζεται σχετικά στο παράστημα Α, και
2. προσθέτοντας, για κάθε τέτοια Ομάδα, τις τιμές που προκύπτουν.

β) Των εισαγωγών και εξαγωγών, αντίστοιχα, ακολουθώντας κατ' αναλογία τη διαδικασία που ορίζεται στην υποπαράγραφο (α), και

γ) της κατανάλωσης, προσθέτοντας τα υπολογιζόμενα επίπεδά τους παραγωγής και εισαγωγών και αφαιρώντας τα υπολογιζόμενα επίπεδά τους εξαγωγών, όπως καθορίστηκαν σύμφωνα με τις υποπαραγράφους (α) και (β).

Ωστόσο, από την 1η Ιανουαρίου 1993, οι εξαγωγές ελεγχόμενων ουσιών σε κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη δε θα αφαιρούνται, κατά τον υπολογισμό του επιπέδου κατανάλωσης του Συμβαλλόμενου Μέρους που έκανε την εξαγωγή.

Άρθρο 4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕ ΜΗ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

1. Μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα απαγορεύσει την εισαγωγή ελεγχόμενων ουσιών από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 1993 τα Συμβαλλόμενα Μέρη, στα οποία εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 5, δεν μπορούν να εξάγουν ελεγχόμενες ουσίες σε Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Μέσα σε τρία χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα Συμβαλλόμενα μέρη, εφαρμόζοντας τη διαδικασία του άρθρου 10 της Συνθήκης, συντάσσουν σε παράρτημα έναν κατάλογο προϊόντων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία αποδέχτηκαν αυτό το παράρτημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, απαγορεύουν, μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Παραρτήματος, την εισαγωγή των προϊόντων που αναφέρονται σ' αυτό, από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

4. Μέσα σε πέντε χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα κρίνουν κατά πόσο είναι εφικτή η απαγόρευση ή ο περιορισμός, από κράτη που δε συμμετέχουν στο Πρωτόκολλο, της εισαγωγής προϊόντων τα οποία παράγονται με ελεγχόμενες ουσίες, αλλά δεν περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες. Αν αυτό κριθεί εφικτό, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, ακολουθώντας τη διαδικασία του άρθρου 10 της Συνθήκης, θα συντάξουν παράρτημα με κατάλογο αυτών των προϊόντων. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία συμφώνησαν, ακολουθώντας τις διαδικασίες αυτές, θα απαγορεύσουν ή θα περιορίσουν, μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Παραρτήματος, την εισαγωγή τέτοιων προϊόντων από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αποθαρρύνουν την εξαγωγή προς κράτη τα οποία δε συμμετέχουν στο παρόν Πρωτόκολλο τεχνολογίας για την παραγωγή και χρήση ελεγχόμενων ουσιών.

6. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αποφεύγουν να δίνουν νέες επιδοτήσεις, ενισχύσεις, πιστώσεις, εγγυητικά ή ασφαλιστικά προγράμματα για την εξαγωγή προϊόντων, εξοπλισμού, εγκαταστάσεων ή τεχνολογίας, που θα διευκόλυναν την παραγωγή ελεγχόμενων ουσιών, σε Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

7. Οι παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζονται σε προϊόντα, εξοπλισμό, εγκαταστάσεις ή τεχνολογία που βελτιώνουν τις δυνατότητες περιορισμού, ανάκτησης, ανακύκλωσης ή καταστροφής ελεγχόμενων ουσιών, προωθούν την ανάπτυξη εναλλακτικών ουσιών ή συμβάλλουν με άλλο τρόπο στη μείωση των εκπομπών των ελεγχόμενων ουσιών.

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι εισαγωγές, στις οποίες αναφέρονται οι παράγραφοι 1, 3 και 4, μπορούν να επιτραπούν από κάποιο κράτος που δεν είναι Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου, αν γι' αυτό το Κράτος έχει αποφασισθεί σε συνάντηση των Συμβαλλομένων μερών ότι είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 2 και του παρόντος άρθρου και έχει υποβάλει στοιχεία για το σκοπό αυτόν, όπως ορίζεται στο άρθρο 7.

Άρθρο 5

ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το οποίο είναι αναπτυσσόμενη χώρα και του οποίου τα ετήσια υπολογιζόμενα επίπεδα κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες είναι χαμηλότερα από 0,3 χιλιόγραμμα κατά κεφαλή, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου ή κατά οποιοδήποτε χρόνο στα επόμενα δέκα χρόνια από την έναρξη της ισχύος του Πρωτοκόλλου, για να καλύψει τις βασικές του εγχώριες ανάγκες, δικαιούται να καθυστερήσει τη συμμόρφωσή με τα μέτρα ελέγχου που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 2 για δέκα χρόνια πέρα από τις προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους αυτές.

Ωστόσο, αυτά τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν πρέπει να υπερβούν το ετήσιο υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης των 0,3 χιλιογράμμων κατά κεφαλή. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, που είναι αναπτυσσόμενη χώρα, δικαιούται να χρησιμοποιεί είτε το μέσο όρο του ετήσιου υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης του για τη χρονική περίοδο 1955 ως και 1997 είτε ένα υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης των 0,3 χιλιογράμμων κατά κεφαλή, οποιοδήποτε είναι χαμηλότερο, σαν βάση για τη συμμόρφωση του με τα μέτρα ελέγχου.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διευκολύνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη, που είναι αναπτυσσόμενες χώρες, να εξασφαλίσουν περιβαλλοντικά ασφαλείς εναλλακτικές ουσίες και τεχνολογικές γνώσεις και τους προσφέρουν τη βοήθειά τους, ώστε να κάνουν ταχεία χρήση των εν λόγω εναλλακτικών ουσιών.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη διευκολύνουν διμερώς ή πολυμερώς τη χορήγηση στα Συμβαλλόμενα Μέρη, που είναι αναπτυσσόμενες χώρες, επιδοτήσεων, ενισχύσεων, πιστώσεων, εγγυητικών ή ασφαλιστικών προγραμμάτων για τη χρήση εναλλακτικής τεχνολογίας και υποκατάστατων προϊόντων.

Άρθρο 6

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Από το 1990 και εφεξής κάθε τέσσερα τουλάχιστον χρόνια τα Συμβαλλόμενα Μέρη προβαίνουν σε εκτίμηση των μέτρων ελέγχου που προβλέπονται στο άρθρο 2, βάσει των διαθέσιμων επιστημονικών, περιβαλλοντικών, τεχνικών και οικονομικών στοιχείων. Ενα χρόνο τουλάχιστον πριν κάθε εκτίμηση, τα Συμβαλλόμενα Μέρη συγκαλούν ομάδες εμπειρογνομόνων, ειδικευμένων στους προαναφερθέντες τομείς και καθορίζουν τη σύνθεση και τα πλαίσια αποστολής των ομάδων αυτών. Μέσα σε ένα χρόνο από τη σύγκλησή τους, οι ομάδες αναφέρουν, μέσω της γραμματείας, τα αποτελέσματα των εργασιών τους στα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 7
ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποβάλλουν στη γραμματεία, μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία προσχώρησης τους στο Πρωτόκολλο, στατιστικά στοιχεία που αφορούν την παραγωγή, τις εισαγωγές και εξαγωγές κάθε ελεγχόμενης ουσίας για το 1986, ή τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις, σε περίπτωση που δε διαθέτουν πραγματικά στοιχεία.
2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποβάλλουν στη γραμματεία στατιστικά στοιχεία για την ετήσια παραγωγή τους (με ξεχωριστά στοιχεία για τις ποσότητες που καταστράφηκαν με τεχνικές μεθόδους που θα εγκρίνονται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη), τις εισαγωγές και τις εξαγωγές σε Συμβαλλόμενα και μη Συμβαλλόμενα Μέρη, αντίστοιχα, ελεγχόμενων ουσιών για το έτος, στη διάρκεια του οποίου προσχώρησαν στο Πρωτόκολλο και για κάθε χρόνο εφεξής. Διαβιβάζουν τα στοιχεία, το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες από το τέλος του έτους στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία.

Άρθρο 8
ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη κατά την πρώτη τους σύνοδο εξετάζουν και εγκρίνουν τη διαδικασία και τους θεσμικούς μηχανισμούς με τους οποίους καθορίζεται κατά πόσο τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και η στάση που θα πρέπει να τηρηθεί έναντι των Συμβαλλομένων Μερών που δεν τηρούν τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9
ΕΡΕΥΝΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργασθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού τους δικαίου, κανονισμούς και πρακτικές, αφού λάβουν ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, για την προώθηση, άμεσα ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, της έρευνας, της ανάπτυξης και ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν:
  - α) την καλύτερη δυνατή τεχνολογία για τη βελτίωση των δυνατοτήτων περιορισμού, ανάκτησης, ανακύκλωσης ή καταστροφής των ελεγχόμενων ουσιών ή για τη μείωση με άλλο τρόπο των εκπομπών τους,
  - β) τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις για ελεγχόμενες ουσίες, για προϊόντα που περιέχουν τέτοιες ουσίες και για προϊόντα που παρασκευάζονται με τέτοιες ουσίες, και
  - γ) δαπάνες και οφέλη των σχετικών στρατηγικών ελέγχου.
2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μεμονωμένα, από κοινού ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, θα συνεργασθούν για την προώθηση της ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τις συνέπειες που έχουν στο περιβάλλον οι εκπομπές των ελεγχόμενων και άλλων ουσιών, οι οποίες καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος.
3. Μέσα σε δυο χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και κάθε δυο χρόνια εφεξής κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος υποβάλλει στη γραμματεία μια συνοπτική έκθεση των δραστηριοτήτων του σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 10
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1. Τα Συμβαλλόμενα μέρη, στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 4 της Συνθήκης, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, θα συνεργασθούν, στην προώθηση τεχνικής συνδρομής για τη διευκόλυνση της συμμετοχής Κρατών στο Πρωτόκολλο, όπως επίσης και στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο ή Υπογράφων Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου μπορεί να υποβάλει αίτηση στη γραμματεία, για παροχή τεχνικής συνδρομής που αποσκοπεί στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου ή στη συμμετοχή σ' αυτό.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο, θα αρχίσουν να λαμβάνουν αποφάσεις για τους τρόπους με τους οποίους θα εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 9 και τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, περιλαμβανομένης της προετοιμασίας σχεδίων εργασίας.

Αυτά τα σχέδια εργασίας θα δίδουν ειδική έμφαση στη θέση και στις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών. Τα Κράτη και οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις δραστηριότητες που προβλέπουν τα προαναφερθέντα σχέδια εργασίας.

Άρθρο 11

ΣΥΝΟΔΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συνέρχονται σε τακτά διαστήματα. Η γραμματεία θα συγκαλέσει την πρώτη σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών, το αργότερο σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, σε συνδυασμό με τη συνεδρίαση της Συνδιάσκεψης των Συμβαλλομένων Μερών της Συνθήκης, αν η συνεδρίαση της τελευταίας έχει προγραμματιστεί να γίνει μέσα σ' αυτό το διάστημα.

2. Οι επόμενες τακτικές συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών γίνονται σε συνδυασμό με τη Συνδιάσκεψη των Συμβαλλομένων Μερών της Συνθήκης, εκτός αν τα Συμβαλλόμενα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά. Εκτακτες συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών θα συγκαλούνται όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από κάποια σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών, ή ύστερα από γραπτή αίτηση ενός Συμβαλλομένου Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση της αίτησης στα υπόλοιπα μέρη μέσω της γραμματείας, έχει την υποστήριξη του ενός τρίτου τουλάχιστον των Συμβαλλομένων Μερών.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο:

- α) θα εγκρίνουν με συναίνεση τον εσωτερικό κανονισμό των συνεδριάσεών τους,
- β) θα εγκρίνουν με συναίνεση τις οικονομικές διατάξεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2,
- γ) θα συγκροτήσουν ομάδες εμπειρογνομόνων και θα καθορίσουν τα πλαίσια της αποστολής τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 6,
- δ) θα εξετάσουν και θα εγκρίνουν τη διαδικασία και τους θεσμικούς μηχανισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 8, και
- ε) θα αρχίσουν την κατάρτιση σχεδίων εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3.

4. Οι λειτουργίες των συνόδων των Συμβαλλομένων Μερών θα είναι:

- α) η ανασκόπηση της εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου,
- β) η λήψη αποφάσεων για τυχόν προσαρμογές ή μειώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 9,
- γ) η λήψη αποφάσεων για ενδεχόμενες προσθήκες, παρεμβολές ή αφαίρεση από κάθε παράρτημα ουσιών και σχετικών μέτρων ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 ,
- δ) η χάραξη, όπου είναι απαραίτητο, κατευθυντήριων γραμμών ή η θέσπιση διαδικασιών για την παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 7 και το άρθρο 9 παράγραφος 3,
- ε) η εξέταση των αιτήσεων για παροχή τεχνικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2,
- στ) η εξέταση των εκθέσεων που συντάχθηκαν από τη γραμματεία, σύμφωνα με το άρθρο 12 υποπαράγραφος (γ),
- ζ) η εκτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 6, των μέτρων ελέγχου, που προβλέπονται στο άρθρο 2,
- η) η εξέταση και έγκριση, όπως απαιτείται, των προτάσεων για τροποποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου ή κάθε Παραρτήματός του ή για νέα Παραρτήματα,
- θ) η εξέταση και έγκριση του προϋπολογισμού, για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου,

ι) η εξέταση και λήψη κάθε πρόσθετου μέτρου που μπορεί να απαιτηθεί για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου.

5. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες τους και η Διεθνής Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, όπως επίσης και κάθε Κράτος που δεν είναι Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου, μπορούν να εκπροσωπούνται στις συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών από παρατηρητές. Κάθε φορέας ή οργάνωση που έχει χαρακτήρα εθνικό ή διεθνή, κρατικό ή διακρατικό, με ειδικευση σε πεδία σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος, μπορεί να παρακολουθεί τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών σαν παρατηρητής αφού ενημερώσει τη γραμματεία σχετικά και εφ' όσον δεν προβάλλει αντίρρηση το ένα τρίτο τουλάχιστον των παρόντων Συμβαλλομένων Μερών. Η αποδοχή και συμμετοχή των παρατηρητών ρυθμίζεται βάσει του κανονισμού διαδικασίας που εγκρίνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 12 Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, η γραμματεία:

- α) συγκαλεί και εξυπηρετεί τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών, όπως ορίζεται στο άρθρο 11,
- β) συγκεντρώνει και διαθέτει, ύστερα από αίτηση κάποιου Συμβαλλομένου Μέρους, στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 7,
- γ) ετοιμάζει και διανέμει τακτικά στα Συμβαλλόμενα. Μέρη εκθέσεις, οι οποίες βασίζονται σε πληροφορίες που συγκέντρωσε σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 9,
- δ) κοινοποιεί στα Συμβαλλόμενα Μέρη κάθε αίτηση παροχής τεχνικής συνδρομής, την οποία έλαβε σύμφωνα με το άρθρο 10, ώστε να διευκολύνει τη χορήγηση της εν λόγω βοήθειας,
- ε) προτρέπει μη Συμβαλλόμενα μέρη να παρακολουθούν τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών σαν παρατηρητές και να ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου,
- στ) κοινοποιεί δεόντως τις πληροφορίες και τις αιτήσεις που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (γ) και (δ) στους παρατηρητές που δεν είναι Συμβαλλόμενα μέρη,
- ζ) εκτελεί κάθε άλλο καθήκον, για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Πρωτοκόλλου, το οποίο μπορεί να της ανατεθεί από τα Συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 13 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι πόροι που απαιτούνται για τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων και αυτών για τη λειτουργία της γραμματείας, λαμβάνονται αποκλειστικά από τις εισφορές των Συμβαλλομένων Μερών.
2. Τα Συμβαλλόμενα μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο, θα εγκρίνουν με συναίνεση τις οικονομικές διατάξεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 14 ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόν Πρωτόκολλο, οι διατάξεις της Συνθήκης που αναφέρονται στα πρωτόκολλα ισχύουν και για το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 15 ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Το παρόν Πρωτόκολλο θα παραμείνει ανοικτό προς υπογραφή για τα κράτη και τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης στο Μόντρεαλ στις 16 Σεπτεμβρίου 1987, στην Οττάβα από τις 17 Σεπτεμβρίου 1987 ως τις 16 Ιανουαρίου 1988 και στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 17 Ιανουαρίου 1988 ως τις 15 Σεπτεμβρίου 1988.

Άρθρο 16 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1989, υπό την προϋπόθεση ότι, έντεκα τουλάχιστον έγγραφα κυρώσεως, αποδοχής, έγκρισης του Πρωτοκόλλου ή προσχώρησης σε αυτό, θα έχουν κατατεθεί από τα Κράτη ή τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, που αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα τουλάχιστον της υπολογιζομένης συνολικής κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες για το έτος 1986, και ότι θα έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Σε περίπτωση που, μέχρι την εν λόγω ημερομηνία δεν έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις αυτές, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που θα πληρωθούν οι προϋποθέσεις.
2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα έγγραφα που κατατέθηκαν από τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν θεωρούνται συμπληρωματικά αυτών που κατατέθηκαν από τα Κράτη - μέλη αυτών των οργανισμών.
3. Μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος, την ενενηκοστή μέρα από την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Άρθρο 17 ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 5, κάθε Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου μετά την έναρξη της ισχύος του, εκπληρώνει αμέσως όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρα 2 και 4 και που ισχύουν τότε για τα κράτη και τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που έγιναν Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου από την ημέρα που αυτό τέθηκε σε ισχύ.

Άρθρο 18 ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Δεν επιτρέπεται η διατύπωση επιφυλάξεων έναντι του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 19 ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ

Για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι διατάξεις του άρθρου 19 της Συνθήκης που αναφέρονται στην αποχώρηση θα ισχύουν και για το Πρωτόκολλο, με εξαίρεση τα Συμβαλλόμενα μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1. Αυτά τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αποχωρήσουν από το Πρωτόκολλο, αφού ειδοποιήσουν εγγράφως το θεματοφύλακα, οποτεδήποτε μετά την πάροδο τεσσάρων ετών, κατά τα οποία εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 2, παραγράφους 1 έως 4. Η αποχώρηση αρχίζει να ισχύει μετά πάροδο ενός χρόνου από την ημερομηνία που ο θεματοφύλακας έλαβε την ειδοποίηση ή κατά οποιοδήποτε μετέπειτα χρόνο που ορίζεται στην ειδοποίηση.

Άρθρο 20

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Το πρωτότυπο του παρόντος Πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στη Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ, ΔΕΟΝΤΩΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΙ, ΥΠΕΓΡΑΨΑΝ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ.

ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΣΤΙΣ ΔΕΚ ΕΞΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΧΙΛΙΑΣ ΕΝΙΑΚΟΣΙΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΕΦΤΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Ομάδα	Ουσίες	Παράγων καταστροφής Οζοντος*
Ομάδα I		
CFCl ₃	(CFC-11)	1.0
CF ₂ Cl ₂	(CFC-12)	1.0
C ₂ F ₃ Cl ₃	(CFC-113)	0.8
C ₂ F ₄ Cl ₂	(CFC-114)	1.0
C ₂ F ₅ Cl	(CFC-115)	0.6
Ομάδα II		
CF ₂ BrCl	(halon-1211)	3.0
CF ₃ Br	(halon-1301)	10.0
C ₂ F ₄ Br ₂	(halon-2402)	(να προσδιοριστεί)

*Αυτοί οι παράγοντες καταστροφής του όζοντος αποτελούν εκτιμήσεις βασιζόμενες στην υπάρχουσα γνώση και θα εξετάζονται και θα ενημερώνονται περιοδικά.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, της Σύμβασης της Βιέννης από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 17 της Σύμβασης, του δε Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 15 του Πρωτοκόλλου.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Κ.ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΠΕΡ/ΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤ. & ΔΗΜ.ΕΡΓΩΝ
ΕΥ.ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΒΙΟΜ.ΕΝΕΡΓ & ΤΕΧΝ/ΓΙΑΣ
Α.ΠΕΠΟΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Ν.ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 1988

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ